

fatteren skal have Lov til, naar 3 Aar ere gaaede, at opføre Stykket. Skulde en saadan Regel i det Hele gives, maa det nødvendigvis blive under Forbehold af de Rettigheder, der hvile paa allerede indgaaede og i Kraft værende Kontrakter. — Jeg skal, som sagt, da jeg jo godt kan skjønne, at det andet Punkt, jeg har nævnt flere Gange, nemlig Lovforslagets § 1, er Hovedsagen i den hele Debat, for Tiden indskrænke mig for mit Bedkommende til disse Bemærkninger, som jeg har troet at maatte fremkomme med allerede nu, fordi jeg har tænkt mig, at de mulig kunde orientere ærede Medlemmer noget med Hensyn til Sagen.

Saltier: Efter at den høitærede Justitsminister har udtalt sig, kan jeg i alt Fald i mange Maader og saa at sige med Hensyn til Alt, hvad han har sagt, slutte mig dertil. Jeg skal imidlertid dog tillade mig nogle Bemærkninger angaaende nærværende Sag. Jeg skal da bemærke, at der jo vel ikke er nogen Tvivl om, at der i den senere Tid har udbredt sig en Del Misnøie med de nu bestaaende Theaterforhold. Jeg tror imidlertid, at Grunden dertil for en stor Del kan søges i de trykkede Tider, trykkede ikke alene i økonomisk Henseende — det er maasse ikke her Hovedsagen — men trykkede navnlig i literær Henseende. Der er jo vistnok sket en Forandring i Publikums Smag i de sidste Par Aar. Det synes jo, at Publikum er blevet kjed af den Komedie, der har regjeret navnlig under de norske Digteres og særlig under Henrik Ibsens Anførsel i en længere Periode. Smagen har vendt sig andre Veie, saaledes som det har faaet et saa stærkt Udtryk f. Ex. i Tilstrømningen til „Landsoldaten“, og Ingen kan dog vel paastaa, at dette var noget egentlig æsthetisk Arbejde. Det synes altsaa, at Sagen er, at Digterne ikke have været i Stand til at følge med den Forandring, som Publikums Smag har havt. Man har da vendt sig mod Retsnormerne og ment, at det var den nuværende Ordning, som var Skyld i Skaden, skjønt det jo i Virkeligheden har vist sig, at den danske dramatiske Kunsts Gulddalder i alt Væsentligt har kunnet trives overordentlig vel under den nuværende Ordning. Jeg skal nu med Hensyn til Privilegiet af 1750 ganske vist indrømme, at det jo er knyttet til helt andre sociale og literære Forhold end de, der finde Sted nu for Tiden; Kjøbenhavn i 1889 og Kjøbenhavn i 1750 ere jo saare forskellige. Men jeg vil dog gjøre den Bemærkning, at vor dramatiske Literaturs egentlige Grundfond, nemlig Holbergs Komedier, jo i fuld Maade var til Stede

allerede paa den Tid, og det maa vel egentlig antages, at det i en væsentlig Grad var for at fiktive disse, at Privilegiet blev givet. Jeg skal ogsaa bemærke, at Eftertrykslovens §§ 18 og 19 dog i en ikke uvæsentlig Grad modificere Forholdene ogsaa med Hensyn til dette Privilegium. Hvad nu angaar det foreliggende Lovforslag, maa det vel antages, at det er en Frugt af den Stemning, der saaledes er fremme. Jeg skal i saa Henseende ganske slutte mig til den høitærede Justitsministers Udtalelser, idet han henlede Opmærksomheden paa det Mærkelige i, at Forslaget kun gjælder med Hensyn til Kjøbenhavn. Hvis disse Regler — jeg skal da ikke komme ind paa det underordnede Punkt med Hensyn til Eftertryksloven, men holde mig til det egentlige Spørgsmaal om Theaterfriheden eller Theaterdriften som fri Næring — skulle gjælde i Kjøbenhavn, bør de jo dog utvivlsomt ogsaa gjælde for det øvrige Land, og det forekommer mig egentligt saa meget mærkeligere, at man netop her i dette høie Thing vil indskrænke sig til Kjøbenhavn med Hensyn til et muligt Gode for Livet, som det dog vel ellers nok kan siges, at der ikke her, — i alt Fald fra den anden Side — er nogen særdeles stor Sver til just i Kjøbenhavns Interesse at forurette det øvrige Land. Det, som maa siges at være Karaktermerket for dette Lovforslag, er jo en ganske overordentlig radikal Behandling af Spørgsmaalet. Man vil fuldstændig rasere den Udvikling, som har fundet Sted i de sidste 150 Aar. Jeg skal her tillade mig at bemærke, at den Motivering, som den ærede Forslagsstiller har givet, jo har havt en meget literær Karakter, men jeg skal ikke følge ham ind paa disse Punkter, hvor jeg i Virkeligheden anser mig for kun at være lidet jagtlyndig; heller ikke har jeg da den fornødne Interesse for disse Spørgsmaal. Jeg skal heller ikke følge ham ind paa hans Kritik af den administrative Virksomhed, der er udfoldet fra de forskellige Ministeriers Side. Den høitærede Justitsminister har allerede svaret for sit Bedkommende, og jeg nævner ikke nogen Tvivl om, at noget Egenende vil blive Tilfældet med den høitærede Kultusminister. Derimod mener jeg, at det, som særlig interesserer os her i Thinget, er selve den Vædring, som er foreslaaet, de Retsregler, som, hvis Forslaget bliver vedtaget, ville blive gjældende Ret paa dette Omraade. Det er dette, jeg særlig skal holde mig til, saa meget mere som det er et Punkt, der fra den ærede Forslagsstillers Side efter min Mening i høi Grad savner den fornødne Motivering, Noget, som vil